

Instytut Pamięci Narodowej - Szczecin

<https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/aktualnosci/197514,82-rocznica-przemianowania-Zwiazku-Walki-Zbrojnej-na-Armie-Krajowa-Szczecin-13-1.html>
03.05.2024, 19:15

82. rocznica przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową - Szczecin, 13-14 lutego 2024 r.

W dniach 12-13 lutego 2024r. w Szczecinie miały miejsce obchody 82 Roczniczy Przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową.

13 lutego przy pomniku „Na Chwałę Armii Krajowej” na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie uczciliśmy 82. rocznicę przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele kombatantów Armii Krajowej, służb mundurowych, władz wojewódzkich i samorządowych duchowieństwa oraz młodzież szkolna.

Przemawiając do zgromadzonych, dyrektor szczecińskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Krzysztof Męciński powiedział:

Przemianowanie ZWZ w AK nie było tylko zmianą nazwy, ale miało podkreślić znaczenie sił zbrojnych w kraju, które od tego momentu nie były tajnym związkiem, tylko stały się podziemną armią. Niestety, pomimo heroicznej postawy podczas II Wojny Światowej, zamiast uznania i chwały, żołnierze Armii Krajowej znaleźli się wśród pierwszych ofiar reżimu komunistycznego. Spotkały ich masowe prześladowania, wywózki, więzienia oraz śmierć ze strony sowieckich okupantów i ich polskich komunistycznych pomocników.

Delegacje złożyły kwiaty pod pomnikiem AK, pododdział reprezentacyjny 12 Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej oddał salwę honorową, odczytano apel poległych.

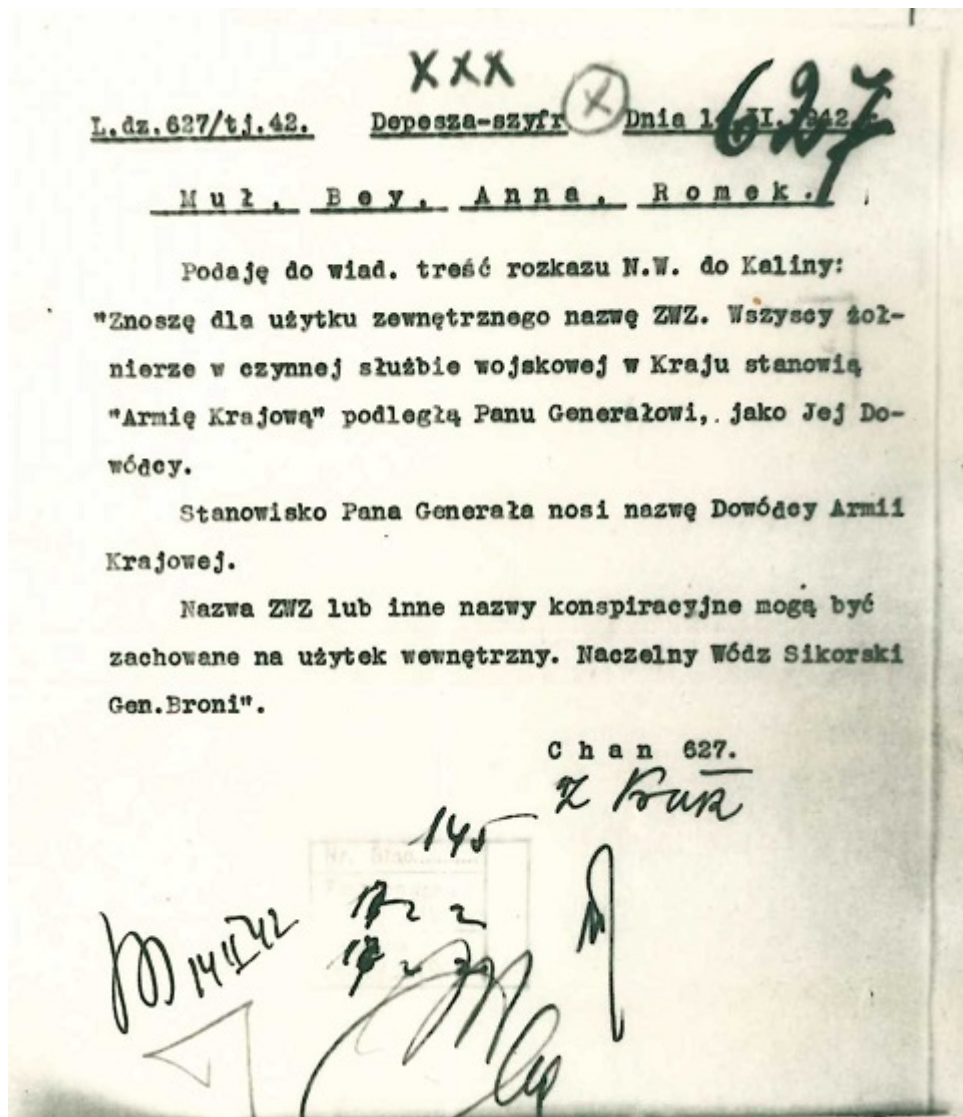
Obchody zorganizowały wspólnie Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Szczecin oraz Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie.

14 lutego 2024r. o godz. 09.30 oddaliśmy hołd bohaterom Armii Krajowej składając kwiaty pod tablicą „Żołnierzom Armii Krajowej” przy Urzędzie Miasta Szczecin. Wraz z naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa szczecińskiego Oddziału IPN Marzeną Szulc, cześć żołnierzom Armii Krajowej oddali przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej okręg Szczecin, Prezydenta Szczecina i Rady Miasta oraz żołnierze 14 Zachodniopomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej.

O godz. 11.00 obchody 80 rocznicy „Akcja Burza” odbyły się w Zespole Szkół nr 4 im. Armii Krajowej w Szczecinie przy ul. Janusza Kusocińskiego 3. Dyrektora Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie reprezentował Marcin Łatacz, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej.

Armia Krajowa była Wojskiem Polskim w konspiracji, częścią Polskiego Państwa Podziemnego podporządkowanego konstytucyjnemu Rządowi RP na Uchodźstwie.

14 lutego 1942 r. do Kraju dotarła depesza gen. W. Sikorskiego adresowana do gen. S. Roweckiego „Kaliny”:

Pierwszym Dowódcą AK został generał Stefan Rowecki „Grot” – przedwojenny oficer, żołnierz I Brygady Legionów Polskich, uczestnik walk z bolszewikami, od pierwszych chwil po kapitulacji wrześniowej uczestnik konspiracji. Doprowadził do scalenia w Armię Krajową głównych odłamów konspiracyjnych.

Celem Armii Krajowej było prowadzenie oporu zbrojnego i przygotowanie do planowanego ogólnokrajowego powstania. Dla koordynowania działalności dywersyjnej powołane zostało Kierownictwo Dywersji (Kedyw) Komendy Głównej AK. Jego dowódcą został płk Emil Fieldorf ps. „Nil”. To żołnierze Kedywu dokonali zamachu na kata Warszawy Franza Kutschere.

Zajmowanie terenów Polski przez Armię Czerwoną w 1944 roku uruchomiło akcję „Burza”, polegającą na atakowaniu wycofujących się Niemców i występowaniu wobec Sowietów w roli gospodarza. Ostatnim akcentem „Burzy” było Powstanie Warszawskie. W okresie największego rozwoju w 1943 r. Armia Krajowa liczyła ok. 38 000 żołnierzy.

Nazwa Armii Krajowej jednoczyła także żołnierzy po jej formalnym rozwiązaniu na początku 1945 roku. Część żołnierzy i oficerów nie podporządkowała się rozkazowi demobilizacji

ostatniego dowódcy AK generała Okulickiego „Niedźwiadka” i prowadziła zbrojną walkę ze zdobywającymi władzę w Polsce komunistami. Nazwa Armia Krajowa stała się na kilka najbliższych lat, a może nawet dziesięcioleci, symbolem niepodległości i patronowała wielu zabiegom o jej odzyskanie.

Dowódcy i żołnierze Armii Krajowej przez wiele lat Polski Ludowej byli tępieni i prześladowani. Do 1956 roku wielu z nich znalazło śmierć lub straciło lata życia w ubeckich więzieniach. Później ciągle należeli do obywateli drugiej kategorii.